

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Naam en fractie: Theo Fambach, fractie D66
Datum indiening: 18 april 2024
Datum antwoord: 5 juni 2024
Onderwerp: **Geroofde huizen van Joden**

Inleiding

Tijdens de Tweede Wereldoorlog roofde de Duitse bezetter op verschillende manieren Joods bezit. Joods vastgoed werd onteigend en doorverkocht. Naast (gedwongen) verkoop van vastgoed en kunstobjecten werden Joden gedwongen hun geld en waardevolle spullen onder te brengen bij een z.g. 'roofbank'. Ook werden de huizen van Joden, die waren gedeporteerd, leeggehaald. Sommige gemeenten werkten zelfs mee aan dit proces. Zogenaemde *Verkaufsbücher* boden een inkijkje in de grootschalige onteigening van Joods vastgoed in de Tweede Wereldoorlog. Ook het Nationaal Archief geeft een mogelijkheid tot overzicht in deze materie. Vele gemeenten in Nederland hebben intussen onderzoeken laten verrichten.

Vraag 1

In 2020 is in de gemeente Hilversum gaan onderzoeken hoe deze gemeente zich heeft gedragen tegenover Joodse huiseigenaren in en na de Tweede Wereldoorlog en/of belastingen zijn geheven, terwijl Joodse eigenaren geen toegang hadden tot hun woningen, en hoe de gemeente is omgegaan met onteigende panden, die ze zelf aankocht. Is het College op de hoogte van het (wellicht nog lopende) onderzoek door de gemeente Hilversum?

Antwoord

Ja, het college is hiervan op de hoogte.

Vraag 2

In 2021 was sprake van een toezegging door de toenmalige portefeuillehouder om te kijken of de gemeente Gooise Meren een dergelijk onderzoek (zoals in Hilversum) mogelijk achtte. Is het huidige College hiervan op de hoogte?

Antwoord

Ja, het college is hiervan op de hoogte. In eerste instantie zijn diverse verkennende gesprekken gevoerd met het onderzoeksteam van de Radboud Universiteit Nijmegen. Toen het college over wilde gaan tot de gunning van de opdracht bleek het onderzoeksteam zichzelf te hebben opgeheven. Vrij snel daarna kwam onafhankelijk onderzoeker Maarten-Jan Vos in beeld, die veel ervaring heeft op dit vlak. In het najaar van 2023 heeft het college de definitieve opdracht gegeven voor een onafhankelijk onderzoek naar onteigening van huizen van Joodse inwoners en de rol die de gemeenten (Bussum, Naarden en Muiden) daar destijds bij gespeeld hebben. Het onderzoek nadert zijn voltooiing. Een klankbordgroep die het onderzoek begeleidt is reeds geïnformeerd over de onderzoeksresultaten. De resultaten worden (direct na het zomerreces) voorgelegd aan het college, dat op haar beurt de raad zal informeren.

Vraag 3

Indien tot heden een dergelijke onderzoek nog niet is gedaan, acht het College het dan ook niet wenselijk een dergelijk onderzoek uit te voeren?

Antwoord

Niet van toepassing.

Vraag 4

Is het College van mening dat een dergelijk onderzoek door de gemeente Gooise Meren nuttig en verhelderend zou kunnen zijn?

Antwoord

Zie beantwoording vraag 1.